

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Nekomercijalni turistički promet
za 2022.

Organizacijska jedinica: Služba statistike turizma
Priredile: Ivana Brozović i Kristina Baluban

Svibanj 2022.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Svrha statističkog istraživanja jest praćenje turističke aktivnosti u nekomercijalnim smještajnim objektima u Republici Hrvatskoj. Rezultati istraživanja daju osnovne pokazatelje potrebne za analizu turizma u Republici Hrvatskoj.

Prema preporukama koje za statistiku turizma daju Svjetska turistička organizacija (WTO) i Eurostat turistima se smatraju osobe koje izvan svog prebivališta provedu najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj radi odmora, rekreacije, zabave, zdravlja, studija, sporta, religije, obitelji, poslova, javnih misija, skupova i drugih razloga. Pritom se turistima ne smatraju samo osobe koje prenoće u ugostiteljskom objektu komercijalnog tipa (dakle, u objektu u kojem se obavlja djelatnost pružanja usluge smještaja) nego se, u širem smislu, turistima smatraju osobe koje iz spomenutih razloga izvan mjesta svog prebivališta prenoće u smještajnom objektu nekomercijalnog tipa, tj. u objektu koji ne obavlja djelatnost pružanja usluga smještaja.

Predmet ovog istraživanja jesu vlasnici kuća i stanova za odmor, članovi njihovih obitelji, ostala rodbina i prijatelji koji borave u kućama i stanovima za odmor, i to u onom dijelu tih objekata u kojima se ne obavlja djelatnost pružanja usluga smještaja.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravna osnova

Na nacionalnoj razini:

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti RH 2022. (NN, br. 42/22.)

Pravilnik o sustavu eVisitor (NN, br. 43/20.)

Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN, br. 52/19. i 42/20.)

Zakon o turističkoj pristojbi (NN, br. 52/19., 32/20. i 42/20.)

Registar prostornih jedinica – RPJ (šifre gradova/općina, naselja)

Pravilnik o Registru prostornih jedinica (NN, br. 37/20.)

Na europskoj razini:

Uredba (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici turizma

- Sustav klasifikacija

Šifarnik zemalja

Šifarnik kategorije objekata

Šifarnik dobnih skupina

- Statistički pojmovi i definicije

Turistička pristojba jest prihod turističkih zajednica. Turistička pristojba u nekomercijalnim smještajnim objektima plaća se po svakome ostvarenom noćenju ili, iznimno, paušalno (turistička pristojba umanjena za 70%). Paušalno plaćanje turističke pristojbe primjenjuje se na vlasnike kuća i stanova za odmor i na članove uže obitelji državljana Republike Hrvatske i država ugovornica Ugovora o Europskome gospodarskom prostoru.

eVisitor je središnji elektronički sustav za prijavu i odjavu turista koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj. Dostupan je putem interneta bez potrebe za posebnim instaliranjem na računalo. Popis turista u sustavu eVisitor vodi se posebno za svaku pojedinu pravnu i fizičku osobu koja pruža uslugu noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost (pansioni, hoteli, hosteli itd.), pruža uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma (čarter, krstarenje) te uslugu smještaja u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu. Također, popis turista u sustavu eVisitor vodi se i za vlasnike kuća i stanova za odmor te za sve osobe koje noće u toj kući ili stanu te za stanovnike turističke općine ili grada koji imaju obvezu prijave osoba koje borave u njihovoj kući ili stanu. Uspostavljenje i održavanje sustava eVisitor u nadležnosti je Hrvatske turističke zajednice.

Hrvatska turistička zajednica (HTZ) jest nacionalna turistička organizacija, a osnovana je radi stvaranja i promicanja identiteta i ugleda hrvatskog turizma, planiranja i provedbe zajedničke strategije i koncepcije njegove promocije, predlaganja i izvedbe promidžbenih aktivnosti u zemlji i inozemstvu važnih svim subjektima u turizmu te podizanja razine kvalitete cjelokupne hrvatske turističke ponude. Sjedište je HTZ-a u Zagrebu. Dužnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar turizma.

Kućom ili stanom za odmor smatra se svaka zgrada ili stan kojim se koristi sezonski ili povremeno, a nije smještajni objekt u kojemu usluge smještaja pružaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost.

Noćenje turista u promatranom razdoblju sustav eVisitor računa kao razliku između datuma i vremena stvarnog odlaska (odjava turista) te datuma i vremena dolaska (prijava turista).

Turist je svaka osoba koja u mjestu izvan svojeg prebivališta provede najmanje jednu noć u komercijalnome ili nekomercijalnome smještajnom objektu. U turiste se ne uključuju osobe koje u mjestu borave više od 12 mjeseci uzastopno, osobe kojima je osnovni razlog posjeta aktivnost koja se financira iz mjesta posjeta, osobe koje redovito dnevno ili tjedno putuju u mjesto u kojem obavljaju posao ili studiraju, osobe koje ulaze ili napuštaju zemlju kao migranti, pogranični radnici, diplomati, konzularni predstavnici i članovi vojnih snaga na redovitom poslu/zadatku, prognanici i nomadi.

Turističke zajednice osnivaju se radi promicanja i unapređenja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom tako da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane. Turistička zajednica osniva se za područje mjesta, općine ili grada, područja županije i Republike Hrvatske na temelju Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN, br. 52/19. i 42/20.).

- Statistička jedinica

Statistička jedinica jest vlasnik kuće i stana za odmor, članovi njihovih obitelji, ostala rodbina i prijatelji koji borave u kućama i stanovima za odmor, i to u onom dijelu u kojem se ne obavlja djelatnost pružanja usluge smještaja.

Od 2014. ovim istraživanjem obuhvaćaju se i turisti koji borave u ostalim objektima u kojima se usluga smještaja ne naplaćuje (npr. kod stanovnika turističkoga grada/općine).

- Statistička populacija

Prema Zakonu o turističkoj pristojbi (NN, br. 52/19., 32/20. i 42/20.) propisana je obveza prijave i odjave turista turističkoj zajednici. Prema tom zakonu ne obuhvaćaju se članovi uže obitelji stanovnika turističkog grada/općine koji im pruža smještaj u kući, apartmanu ili stanu

svog prebivališta. Na kvalitetu rezultata istraživanja znatno utječe disciplina prijavljivanja i odjavljivanja boravka osoba u nekomercijalnim smještajnim objektima te rad inspeksijskih tijela koja nadziru tu pojavu.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Nacionalni korisnici: Ministarstvo turizma i sporta, Hrvatska turistička zajednica, lokalne turističke zajednice, znanstvenici, mediji te javnost.

1.1.1 Potrebe korisnika

Istraživanje se provodi prema standardima koje je propisao Eurostat i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom tako da zadovoljava potrebe međunarodnih i nacionalnih korisnika.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika provedeno je u 2013., a drugo u 2015. Rezultati tog istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr>. Ne provodi se mjerenje zadovoljstva isključivo za ovo istraživanje.

1.2. Potpunost podataka

Istraživanje se provodi u skladu s Uredbom (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici turizma i preporukama u Metodološkom priručniku za statistiku turizma te obuhvaća sve obvezne varijable.

1.2.1 Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.1 Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.1 Pogreška obuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3 Pogreška mjerenja

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.4 Pogreška neodgovora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7 Pogreška obrade

Tijekom statističke obrade administrativnog izvora podataka provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka. Za kontrolu je postavljena matrica s 39 uvjeta provjere i kontrole podataka od ukupnog broja uvjeta 29 je vezano za pogreške koje se ne toleriraju, a 10 su upozorenja koja se provjeravaju i toleriraju. Vizualnom i logičko-računskom kontrolom podataka pogreške obrade se svode na minimum.

2.2.8 Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9 Pogreška izbora modela

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema redovitih revizija podataka. Na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2 Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema redovitih revizija podataka. Neplanirane revizije zbog događaja koje nije bilo moguće predvidjeti i na koje nije bilo moguće unaprijed utjecati (naknadne promjene u izvorima podataka ili naknadno utvrđene pogreške u prethodno dostavljenim podacima) prema pravilu se diseminiraju u najkraćem mogućem roku.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest tri mjeseca nakon referentnog razdoblja (T+3).

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

3.2.1 Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Podaci su objavljeni točno na datum iz Kalendara objavljivanja statističkih podataka.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci i metodološka objašnjenja dostupni su u statističkim publikacijama u elektroničkom i tiskanom obliku, na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr> te pružanjem informacija/podataka telefonom i elektroničkom poštom. Korisnici mogu podatke i publikacije pronaći na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr> ili pisanim putem zatražiti određene podatke i metodološka objašnjenja. Načini i rokovi objavljivanja nalaze se u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka i Programu publiciranja Državnog zavoda za statistiku.

4.1. Priopćenja

Priopćenje: Nekomercijalni turistički promet u 2022.

4.2. Mrežna baza podataka

Podaci nisu dostupni u bazama podataka.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

U Priopćenjima i na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr objavljena su metodološka objašnjenja.

5. Usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo za ovo istraživanje.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

5.2.1 Duljina usporedivih vremenskih serija

Dužina usporedivih vremenskih serija je devet godina.

5.2.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Od 1996. istraživanje Nekomercijalni turistički promet u kućama i stanovima za odmor (obrazac TU-11v) temeljilo se na evidencijama o naplati boravišne pristojbe koje vode turističke zajednice grada/općine ili mjesta. Od 2014. ovim istraživanjem obuhvaćaju se i turisti koji borave u ostalim objektima u kojima se usluga smještaja ne naplaćuje (npr. kod stanovnika turističkoga grada/općine), bez obzira na razdoblje sezone, a kojima je prema Zakonu o boravišnoj pristojbi (NN, br. 152/08., 59/09.) propisana obveza prijave i odjave turista turističkoj zajednici.

6. Usklađenost

6.1. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.2. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.3. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

7. Trošak i opterećenje

7.1. Trošak

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

S obzirom na to da se podaci preuzimaju iz administrativnog izvora, tj. sustava eVisitor, koji je u nadležnosti Hrvatske turističke zajednice, i da su u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom na unosu u sustav ugrađene određene kontrole, troškovi proizvodnje i obrade su minimalni u odnosu na količinu podataka koji se obrađuju.

7.2. Opterećenje

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

Administrativni izvor podataka jest sustav eVisitor koji kao središnji elektronički sustav za prijavu i odjavu turista funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj. Dostupan je putem interneta bez potrebe za posebnim instaliranjem na računalo. Popis turista u sustavu eVisitor vodi se i za vlasnike kuća i stanova za odmor te za sve osobe koje noće u toj kući ili stanu te za stanovnike turističke općine ili grada koji imaju obvezu prijave osoba koje borave u njihovoj kući ili stanu.

Uspostavljenje i održavanje sustava eVisitor u nadležnosti je Hrvatske turističke zajednice. Državni zavod za statistiku na temelju Sporazuma o suradnji u području statistike turizma i Kataloga potraživanja podataka iz sustava eVisitor Hrvatske turističke zajednice za potrebe Državnog zavoda za statistiku preuzima definirane setove podataka iz sustava i dalje ih statistički obrađuje.